

HAVENKRANT

WERELDHAVENDAGEN

SPECIAL
2·3·4
SEPTEMBER

Plezier op de pier

Cruiseschepen spotten en andere tips van de wijkagent

FOTO: JIRI BOLLER

SAMEN MET BEWONERS, BEDRIJVEN EN GEMEENTEN BRENGT HET HAVENBEDRIJF ROTTERDAM EEN MOOIE, VEILIGE EN BEREIKBARE HAVEN DICHTBIJ - NR. 31 JAARGANG 8 - SEPTEMBER 2016

WERELDHAVENDAGENSPECIAL

- Spot alle schepen!
- Ontdek de slimste haven
- Robot-haai jaagt op plastic
- Maak je eigen havenselfie

en

WIN EEN VIP-VAAR-TOCHT

ONDERTUSSEN IN de Prinses Alexiahaven

06-08-2016
06:39 UUR

Volg @hugosluimer op Instagram of via flickr.com/photos/hugosluimer

Omringd door een massa havenfans pakte Hugo Sluimer (52) zijn camera toen de Pioneering Spirit de Rotterdamse haven verliet.

Zaterdagochtend 04:45 uur. Vlaardinger Hugo Sluimer stapt aan boord van de FutureLand ferry. Hij is niet de enige fotograaf: 'Het was duwen en trekken. Af en toe had ik een hand of voet in beeld.' Als een van de eersten meldde Hugo zich aan voor deze speciale uitzwaaitocht. Niet verwonderlijk: hij

houdt van de haven. Vader, opa, ooms: ze werkten op een sleper, als dokwerker of haringvisser. Als kind stond hij samen met zijn vader op het dak van hun flat in de Westwijk te staren naar tewaterlatingen op de Waterweg. De liefde voor schepen is altijd gebleven. 'Ik fotografeer ze graag. Vooral de grote jongens.'

DE HAVENSPOT VAN dichter Derek Otte

*mijn hoofd is een haven
waar letters getakeld
van woorden gedragen
tot zinnen gestapeld
van lossen naar laden
tot het anker gelicht
de zeeën bevaren
ieder schip een gedicht*

Derek Otte (28) schrijft, rijmt, dicht en verschijnt daarmee regelmatig op radio en tv. Zijn stijl heeft veel raakvlakken met de havenstad waar hij woont: ongepolijst en direct. Regelmatig doet hij dan ook inspiratie op in de haven. Dan rijdt hij naar Heijplaat. 'Daar schrijf ik in de auto, tussen de schepen, kranen en containers. Die omgeving inspireert me, ik houd van rauw. Ook in mijn gedichten. Gewoon zeggen wat je voelt en vindt, niet van dat halfzachte gedoe.' Zijn fascinatie voor de haven kreeg de dichter met de papepel ingegeven. 'Mijn opa werkte vroeger als vrachtcontroleur; hij

voerde inspecties uit, keek of dingen veilig gebeurden. Hij vertelde vaak hoe hij met zo'n klein touwladertje aan boord krom van die gigantische tankers. En met mijn vader fietste ik vroeger veel door de stad. Zo kwam ik voor het eerst op Heijplaat. We fietsten altijd langs het water, om schepen te kijken. En tijdens de Wereldhavendagen nam hij me elk jaar mee naar de vuurwerkshow.'

Tegenwoordig woont Derek, die onlangs zijn dichtbundel 'Regelgeving' uitbracht, in Rotterdam-West, bij het Marconiplein. 'Van daaruit kun je Heijplaat zien liggen aan de andere kant van de Maas, mijn favoriete havenplek. Water, oevers, bruggen, bootjes. Ik zou in Nederland in geen enkele andere stad willen wonen dan Rotterdam.'

DEREKOTTE.NL

3 VRAGEN AAN

Allard Castelein over windparken op zee

In elke Havenkrant vertelt Allard Castelein, CEO van het Havenbedrijf, wat er in de haven speelt.

De Rotterdamse haven wil graag een rol spelen in de aanleg van windparken op zee. Waarom eigenlijk?

'De aanleg van windparken op zee, oftewel offshore windparken, is een enorme groeiemarkt. Alleen al voor de Nederlandse kust worden vijf van de grootste windparken ter wereld gebouwd in de komende jaren. Al deze ontwikkelingen vragen om goed uitgeruste havens voor de aanleg en het onderhoud van deze windparken. Deze betrekkelijk nieuwe bedrijfstak levert daarnaast zowel in als rond de haven vele honderden nieuwe banen op in engineering, transport, productie en logistiek.'

Wat doet Rotterdam om deze markt aan zich te binden?

'Onze haven heeft van oorsprong een enorm sterk ontwikkeld cluster van bedrijven in de offshore en maritieme sector. De kracht hiervan is ongeëvenaard en maakt het voor de offshore windindustrie aantrekkelijk om zich hier te vestigen. Denk bijvoorbeeld aan de grote werven, vele toeleveranciers, maritieme servicebedrijven en constructiebedrijven.

**DEZE NIEUWE
BEDRIJFSTAK
LEVERT HONDERDEN
NIEUWE
BANEN OP**

Tevens is het belangrijk dat we het bestaande cluster blijven vernieuwen zodat de aanwezige kennis op een hoog peil blijft en er nieuwe economische activiteiten komen voor stad en haven. In dit verband

hebben we recent met een aantal Rotterdamse bedrijven die actief zijn in de offshore wind een manifest ondertekend. Als 'Rotterdam Offshore Wind Delta' zetten we ons gezamenlijk in om zo veel mogelijk van de offshore windactiviteiten aan Rotterdam te verbinden. Daarnaast investeren we in nieuwe terreinen voor offshore windprojecten en trekken we nieuwe klanten aan uit de offshore windindustrie om zich hier te vestigen.'

Vorig jaar maakte Sif Group bekend dat het binnen één jaar funderingspalen voor windturbines vanaf de Maasvlakte kan leveren. Hoe staat het ermee?

'Dat gaat lukken. De bouw van de nieuwe terminal is nog volop gaande, maar de funderingspalen – tot wel honderd meter lang en elf meter in doorsnede – kunnen al op de Maasvlakte in elkaar worden gelast. Wanneer u dit leest, heeft Sif zijn eerste monopiles, zoals ze heten, hier in elkaar gezet.'

GESPOT *Huizen voor havenliefhebbers*

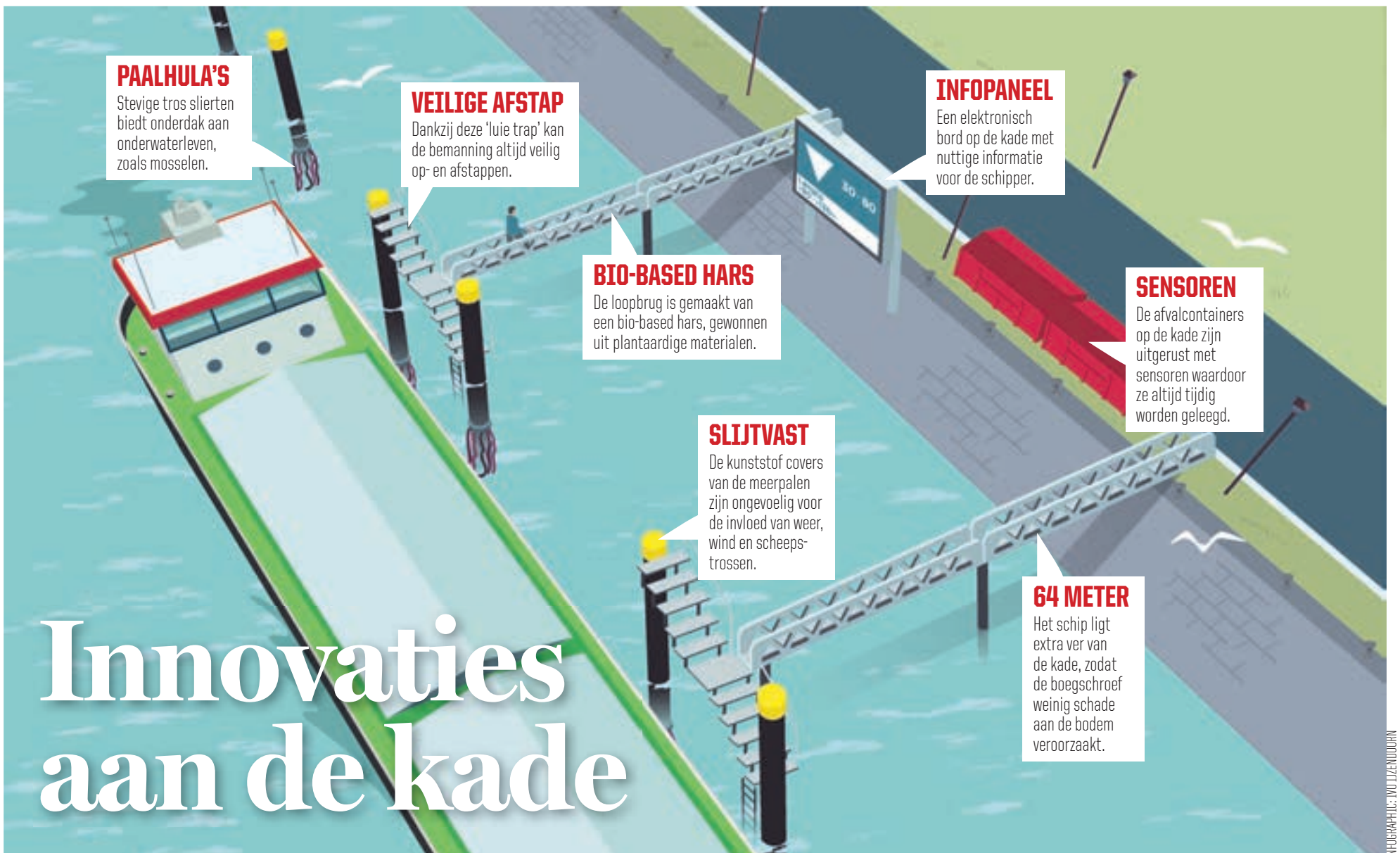

Havenliefhebbers op zoek naar een nieuw huis kunnen hun hart ophalen. Het Verborgen Geheim is een nieuwbouwproject op Heijplaat, verstopt achter de voormalige scheepswerf van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij (RDM). Hier woon je te midden van de 24/7-havendynamiek van de Waalhaven, maar tegelijk op tien minuten varen met de Waterbus van hartje Rotterdam. Deze nieuwbouwhuizen zijn bovendien energieneutraal. Zo houdt driedubbel glas de warmte binnen en havengeluiden buiten. Een deel van de huizen staat pal aan de kade van de stoere Heysehaven waar onder andere de drijvende bokken van Bonn & Mees liggen (zie p. 5). Eén ding is zeker: hier gebeurt altijd wel wat. **HETVERBORGENGEHEIM.NL**

Elk havennummer zijn eigen verhaal. DFDS Seaways is vooral bekend van de cruiseferries tussen IJmuiden en Engeland, maar dit grootste scheepvaartbedrijf van Noord-Europa beschikt ook over een flinke vrachtvloot. Die opereert onder andere vanuit de Vulcaanhaven in Vlaardingen, vlakbij havennummer 610. Zes vrachtschepen zijn samen goed voor 25 afvaarten per week naar Engeland. Ook beschikt de terminal over een gigantisch parkeerterrein en werkplaats voor trucktrailers. Wat daar allemaal gebeurt, kun je zien tijdens een exclusieve excursie op de Wereldhavendagen. **WERELDHAVENDAGEN.NL**

**Haven
610**

SLIMME LIGPLAATSEN VOOR BINNENVAARTSCHEPEN

Innovaties aan de kade

- » Havenbedrijf Rotterdam ontwikkelt de 'slimme ligplaats'
- » Met talloze innovaties, zoals een extra lange loopbrug, een digitaal verkeersbord, een 'luie trap' en 'paalhula's'
- » Dit maakt hem veiliger, handiger en duurzamer

De nieuwe ligplaatsen zijn gepland in het Calandkanaal, het bruisend hart van de Rotterdamse haven. 'Maar', zo zegt projectmanager Matthijs Tromp: 'De winkel blijft gewoon open tijdens de verbouwing.' Eerder heeft het Havenbedrijf al een soortgelijk staaltje geleverd met het plaatsen van afmeerpalen aan de zuidkant van de Rozenburgse Landtong. Achteraf bezien een meesterzet: door deze extra ligplaatsen is de overslag van olieproducten flink toegenomen zonder dat hiervoor de aanleg van speciale kades nodig was. Daar komen nu elf nieuwe ligplaatsen bij, waarin het Havenbedrijf experimenteert met verschillende innovaties.

EEN BRUG VAN PLANTAARDIGE HARS

Neem bijvoorbeeld de loopbrug, de verbinding tussen schip en wal voor

de bemanning. Deze is vervaardigd van een bijzondere kunststof, namelijk een 'bio-based hars'. Dat wil zeggen: gewonnen uit hernieuwbare grondstoffen, zoals plantaardige materialen. En hij is ook veel langer dan normaal, maar liefst 64 meter. Matthijs: 'Dit heeft een belangrijk voordeel: het schip komt verder in het water te liggen, waardoor de stromingen veroorzaakt door de boegschroef minder schade aan de bodem veroorzaken. Hierdoor is de kans op verzakkingen van de kade veel kleiner.'

LUIE TRAP

Er zijn meer slimmigheden. Zo komt op de wal een zogenoemd 'dynamisch scheepvaartverkeer informatiepaneel' (DSIP) te staan. Oftewel: een digitaal verkeersbord (bekend van de snelweg) waarop de schipper allerlei nuttige nautische informatie kan aflezen. Bijvoorbeeld wanneer de ligplaats bezet is. Ook staat straks op de kade een afvalcontainer met sensoren, zodat de beheerder op afstand kan zien of de bak wel of niet moet worden geleegd. Dit scheelt onnodige ritjes met de vuilniswagen. De 'slimme' ligplaats is ook veiliger dan zijn voorganger, vertelt Matthijs. 'Normaliter hebben de steigers maar één afstapniveau. Maar een vol schip ligt nu

eenmaal lager dan een leeg exemplaar. Gevolg is dat de bemanning vaak van en op het schip moet klimmen, met het risico van een valpartij. Daarom hebben we een speciale trap ontwikkeld, geplaatst tussen twee palen en evenwijdig aan het schip. Daarmee kun je zonder klauterpartij van en aan boord stappen. Vandaar de naam, 'luie trap'. Als Havenbedrijf hechten we veel belang aan een veilige haven.' Typisch voor het Calandkanaal zijn de stalen afmeerpalen met hun felgele koppen. Dat is niet voor niks, want zo zijn ze goed zichtbaar voor de schippers. 'Maar', zo zegt Matthijs, 'de gele folie op de huidige koppen kan loslaten onder invloed van de scheepstrossen en het weer. Daarom krijgen de nieuwe palen kunststoffen smeltkoppen – zeer slijtvast.'

PAALHULA'S

Om de flora en fauna in het havenwater te verbeteren, maakt het Havenbedrijf al een tijdje werk van het verruwen van kademuuren, steigers en afmeerpalen. 'Zo blijven er allerlei dieren als mosselen en oesters aan hangen. Daar eten vissen van en dat is weer bevorderlijk voor de visstand', legt Matthijs uit. Dat bewees ook een proef enkele jaren geleden met de zogenoemde paalhula's: nylondraden die

onder water aan steigers werden vastgezet. Een duurzaam idee van ecooloog Peter Paalvast. Echter, deze paalhula's gingen – letterlijk – aan hun eigen succes ten onder: doordat er te veel organismen aan bleven hangen, braken ze af. Dat zal bij de slimme aanlegplaats niet gebeuren. Die worden voorzien van een verbeterde versie van de paalhula: een steviger tros slierten die onderdak biedt aan allerlei onderwaterleven.

DUNNERE MEERPALLEN

De slimme ligplaats is overigens geen 'eindstation': het Havenbedrijf blijft onderzoeken op welke manieren ligplaatsen kunnen worden verbeterd. 'Met sensoren en camera's meten we daarom de hoek en snelheid waaronder binnenvaartschepen aanleggen', legt Matthijs uit. 'Dat is belangrijke informatie voor de ideale constructie van de aanlegplaatsen. Zo blijkt uit onderzoek dat zeeschepen door toedoen van loodsen en sleepdiensten meer gecontroleerd afmeren dan werd aangenomen. In combinatie met praktijkproeven naar het 'bezwijkgedrag' kunnen we daardoor kortere meerpalen gebruiken. We willen weten of dat ook voor binnenvaartschepen geldt. Zodat toekomstige ligplaatsen nog 'slimmer' zijn.'

Tie's top tien

Schepen spreken meer tot de verbeelding dan cijfers. Dat vindt Tie Schellekens, sinds 1991 persvoorlichter van het Havenbedrijf Rotterdam. Hij bezocht in zijn 25-jarige loopbaan talloze unieke schepen, pronkstukken van de haven. Dit zijn Tie's persoonlijke favorieten.

10 PIET HEIN

'Het cadeau van de Nederlandse bevolking aan Koningin Juliana vanwege haar huwelijk met Bernhard. En dankzij het Havenbedrijf en de vele vrijwilligers die er aan werken, is dit koninklijke jacht nog steeds in de vaart. Ideaal voor havenrondvaarten. Onlangs is het voorzien van een compleet nieuw onderschip. Gelukkig maar. Die grote schepen zijn leuk voor in het nieuws, maar op dit schip vaar ik het liefst als ik journalisten uitnodig voor een rondje door de haven.'

9 ENCHANTMENT OF THE SEAS

'Iedere keer als ik bij Keppel Verolme in de buurt kom, denk ik aan dit passagiersschip. In 2005 sneed Keppel het schip in tweeën en plaatste er een stuk van 22 meter tussen. Wat een prachtig staaltje van Hollands, nee Rotterdams glorie. Want in onze regio zit het neusje van de zalm van de internationale maritieme industrie.'

8 MIKHAIL ULYANOV

'Deze tanker was niet zo bijzonder als het goedje dat er in zat: Noordpool-olie. Het was de meest recente aansprekende actie van Greenpeace in de haven. Ik ben zelf lid van Greenpeace. Ze vechten vaak voor een goede zaak en als ze acties voeren in de haven kan ik zeggen: ik ben ook lid van Greenpeace. Dat scheidt een band.'

7 HELLESPONT ALHAMBRA

'Vooral de kleur van deze enorme tanker sprak tot de verbeelding. Spiervit. De rederij had voor deze opvallende kleur gekozen om te laten zien hoe schoon ze werkt. Onhandig voor de bemanning, dat wel. Op wit zie je ieder vlekje en ze moeten aan dek altijd een zonnebril dragen, zo sterk weerkaatst het wit van het schip het daglicht.'

6 DOCKWISE VANGUARD

'Vorig jaar rond Hemelvaart arriveerde de Dockwise Vanguard aan de Landtong Rozenburg. Dit is een transportschip voor ladingen van de grootste en zwaarste soort, zoals olieplatformen. Lekker liggend in het gras konden havenfans zien hoe het zware-ladingschip zijn dek liet afzinken om er met de precisie van een horlogemaker het 245 meter lange schip de Armada Intrepid op te laten varen. Topentertainment. En nog gratis ook.'

5 MAERSK MC-KINNEY MÖLLER

'Rederij AP Møller had een tribune laten opstellen in de duinen van Slag Maasmond om hun klanten de aankomst te laten bijwonen van de Maersk Mc-Kinney Møller. Dit grootste containerschip ter wereld was op tournee in West-Europa. Dus daar konden we ons als haven niet direct mee

'De Berge Stahl is mijn winnaar'

onderscheiden. Toen ontdekte ik dat ook de grootste nog varende olietanker, de TI Europe, én de grootste ijzererts carrier, de Vale Rio, in de haven lagen. Een unieke samenloop van omstandigheden. De week van 16 augustus 2013 ging de haven-geschiedenis in als 'Week der giganten!'

4 PIONEERING SPIRIT

'Nooit riep een schip bij mij een zelfde sensatie op als de Pioneering Spirit. Met zeesleper Elbe voeren we het grootste schip ter wereld (124 meter breed, een dek-oppervlakte van zes voetbalvelden) op de Noordzee tegemoet. Het was januari 2015, het stormde en regende en ineens kwam deze 'catamaran' uit de nevel tevoorschijn. Het leek wel een ruimteschip uit een Star Trek-film.'

3 REGINA MAERSK

'In 1996 bezocht ik de Regina Maersk, het grootste containerschip ter wereld. Het had maar liefst vierduizend containers aan boord. Veel groter zouden ze niet worden, dachten we toen. Sindsdien arriveert er zowat elk jaar weer een ander grootste containerschip ter wereld in de haven en breng ik dat onder de aandacht. Want de grootste is nieuws, de op een na grootste niet. De Harmony of the Seas trok dit jaar tijdens 'meimaand, cruise maand' veel aandacht als het grootste cruiseschip ter wereld. Om precies te zijn is het schip vijftig centimeter langer dan de Oasis of the Seas.'

2 OASIS OF THE SEAS

'Toen de Oasis of the Seas op 30 september 2014 in Rotterdam om middernacht arriveerde, zat ik met cameraman Jan Hess van het NOS-journaal op het patrouillevaartuig dat het schip begeleidde. En terwijl het schip nog lang niet voor de kant lag, kon het late journaal direct verslag doen van de aankomst van het grootste cruiseschip ter wereld in de haven van Rotterdam. Heel Nederland kon praktisch live het schip zien binnenvaren.'

1 BERGE STAHL

'Jarenlang het officieuze vlaggenschip van de haven. Ooit het grootste ijzerertschip ter wereld. Met dit schip konden we de media goed laten zien waarom diepgang in de haven belangrijk is: het vaartuig steekt 22 meter diep onder water! Vergelijkbaar met een flatgebouw van zeven etages. In 2000 voer ik met het schip de haven binnen. Dat was op kerstavond. Daar waren ze thuis niet zo blij mee. Dit jaar vertrekt het schip voorgoed uit de haven. Het contract met Thyssen Krupp Stahl wordt na dertig jaar beëindigd.'

1

Berge Stahl

2

Oasis of the Seas

3

Regina Maersk

Schip
Ahoy!

WERELDHAVENDAGEN

SPECIAL

2.3.4 SEPTEMBER 2016

Dit is Justin, 5 jaar oud en gek op alles wat vaart, vliegt en rijdt. Daarom gaat hij met zijn moeder Sandra naar de Wereldhavendagen. Niet alleen omdat daar zoveel schepen zijn. Maar ook voor de helikopters, brandweerauto's,

ambulances, noem maar op. Op 2, 3 en 4 september zie je ze in de Maasstad nu eens niet in de verte voorbij razen, varen of vliegen. Nee, hier mag je ze aanraken en vaak zelfs van binnen bekijken. Voor jongetjes als Justin een droom die werkelijkheid wordt. En,

laten we eerlijk zijn: dat geldt natuurlijk net zo goed voor veel grote 'jongetjes' en 'meisjes'. Want ook zijn moeder staat te popelen. Sandra werkt al zestien jaar bij het Havenbedrijf Rotterdam en 'heeft dus wel wat met de haven'. 'Ik heb vaak als vrijwilliger bij de Wereldhavendagen

gewerkt. Erg leuk om te doen.' Maar dit jaar gaat ze dus met Justin. 'Om in de stemming te komen, gaan we vooraf naar het Maritiem Museum.' Met de zeebenen van Justin zit het goed: zijn opa en oma hebben een eigen schip en hij mag soms aan het roer staan.

TIP *Kom met trein, tram of metro*

'Wij wonen zelf in Schiebroek en komen met de metro of tram. Justin is gek op alles wat beweegt, dus het feestje begint voor hem zodra we het station binnenwandelen. Bovendien is het praktisch: de Wereldhavendagen zijn prima bereikbaar met de tram of metro vanaf het station. Dat scheelt veel gestress met de auto in een drukke stad.'

TIP *Ga naar de demonstraties*

'Het hele weekend door zijn er allerlei demonstraties, gratis. Op Justin zijn verlanglijstje staat in elk geval: een reddinghelikopter in actie zien. Dat vindt hij prachtig. Net als de patrouillevaartuigen van het Havenbedrijf met hun bluskanonnen.'

TIP *Bekijk thuis alvast het programma*

'De voorpret begint thuis al met het uitstippelen van ons programma en de route. Dat gaat heel makkelijk via de website van de Wereldhavendagen. Door de speciale filters vind je snel waar je naar op zoek bent. Zoals in ons geval: activiteiten voor een gezin met jonge kinderen.'

Kijk op www.wereldhavendagen.nl voor actuele informatie over alle activiteiten, demonstraties, excursies, locaties en tijden.

Bij het ss Rotterdam (3e Katendrechtsehoofd) vind je een informatiepunt en excursie-verkoopbalie. **Geopend: vrij-zo, 8-18 uur.**

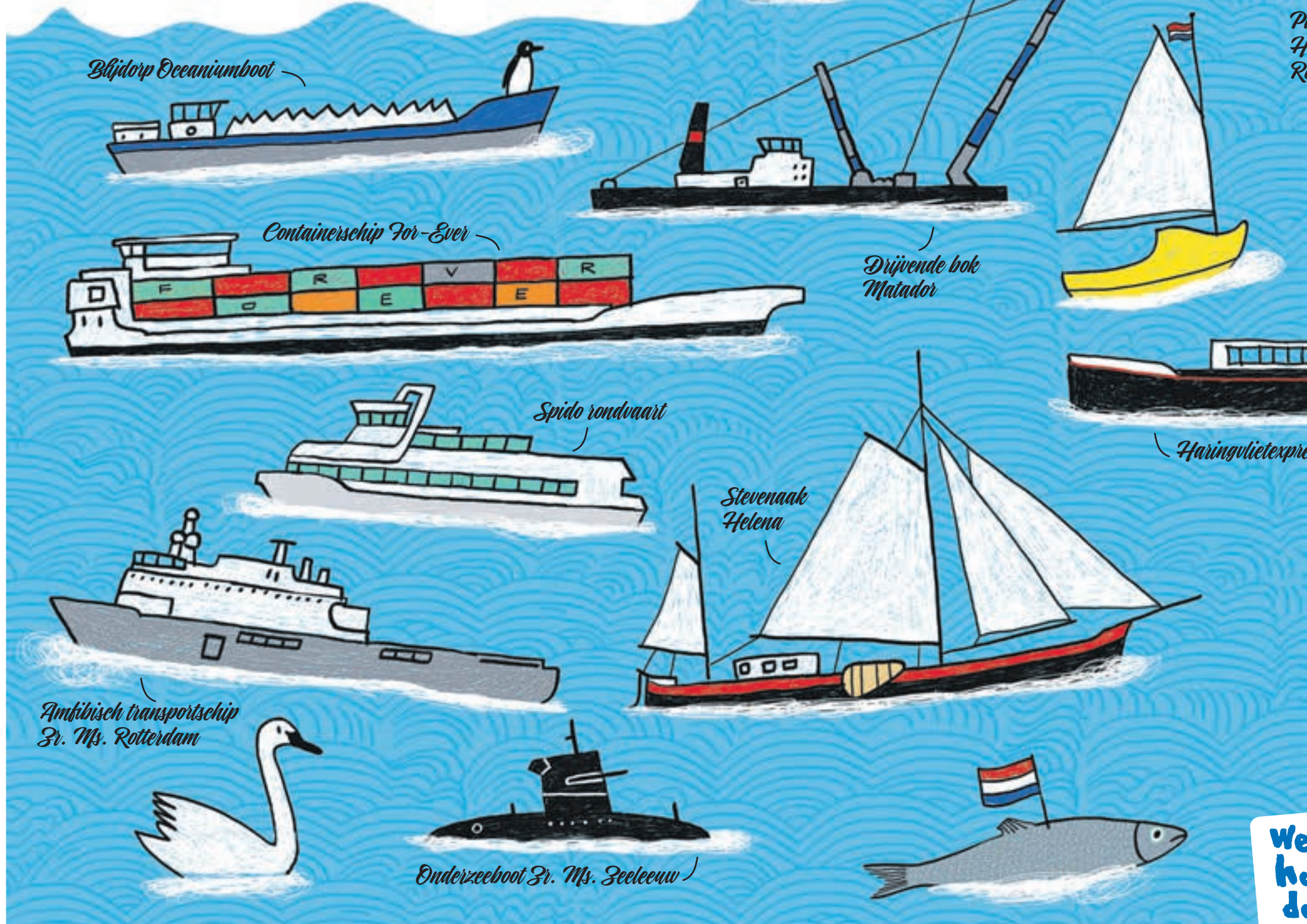
Last minute-excursietickets koop je bij de balie op de Wilhelminapier (Rijnhavenbrug) en aan de Willemskade (bij de Spido). **Geopend: vrij-zo, 10-18 uur.**

Blijf op de hoogte, volg de Wereldhavendagen op social media.

SPOT ZE ALLEMAAL!

Schone schepen, data delen, drones, robots en 3D metaalprinten. Rotterdam is hard op weg 'The Smartest Port' ter wereld te worden, het thema van de Wereldhavendagen op 2, 3 & 4 september.

NAUTISCHE DEMONSTRATIES

(za en zo Wilhelminakade)

Check de mooiste, snelste, grootste of 'slimste' schepen en andere voertuigen.

- **Sleepboten.** De krachtpatsers van de haven laten hun kunstjes zien.
- **Maasrace.** Een roeisloepenrace over 18 kilometer met zo'n 50 sloepen. Za 12.50 uur.
- **Afmeren van een zeeschip.** P&O Ferries toont samen met nautische dienstverleners hoe dit kunststukje in zijn werk gaat.
- **Koninklijke Marine Spektakel.** Het oudste krijgsmachtonderdeel in actie. De mariniers nemen piraten en drugsmokkelaars onder handen.
- **Bolster Teamrace Knockout.** Een spectaculaire catamaran race met internationale topzeilers. Za vanaf 14.30 uur in de Rijnhaven.

ONTMOET HET HAVENBEDRIJF

(vr, za en zo 10-18 uur Wilhelminapier)

Rotterdam de slimste haven ter wereld? Als het aan het Havenbedrijf ligt wel. Bij de stand laten medewerkers het je zien én zelf ervaren.

- **Pak de fiets** en voel hoeveel energie het kost om je telefoon op te laden. De Rotterdamse haven is goed voor 20 procent van onze energieproductie, logisch dat de haven werkt aan de (schone) energie van de toekomst.
- **Speel The Smartest Captain.** De kapitein die het slimst gebruik maakt van de beschikbare gegevens – zoals havendiepte – wint dit spel.
- **Vlieg over de haven** met een virtual reality-bril. Zweef over Rotterdam World Gateway en APM Terminals, de duurzaamste en efficiëntste terminals ter wereld.
- **Ontmoet haveninspecteurs** en het materieel waarmee ze hun belangrijke taak uitvoeren: controle van schepen op veiligheid- en milieu-eisen.
- **Stap aan boord** van een geel-blauw patrouillevaartuig, de stoere schepen waarmee het Havenbedrijf vanaf het water een oogje in het zeil houdt.
- **Beleef de haven online** en in 360-gradenperspectief op een touch screen en bekijk de eerste online editie van de Havenkrant.

ONTDEK DE SLIMSTE HAVEN OP RDM

(za 10-17 uur, RDM Rotterdam, zie ook: rdmrotterdam.nl/wereldh)

Op RDM Rotterdam werken knappen koppen al jaren aan o Pak de Waterbus voor meer dan vijftig (interactieve) programma's.

- **Aquabots.** Ontdek de toekomst van maritieme techniek en *aquabots* (schepen zonder bemanning) in formatie zelf een maritiem varen.
- **Bouw een drijvend droomeiland.** Naar eigen ontwerp, waterexpert. De materialen liggen klaar in het Aqualab.
- **More of Things:** objecten met elkaar verbonden via internet. Bij de Bits' van RDM Makerspace maak je kennis met deze technologie **een 3D-selfie.** Bij RDM Makerspace scan je jezelf in 3D en op digitale bestand.
- **Ontdek virtual reality** en leer meer over de technologie van virtuele ervaringen.
- **Rijd mee in een sportieve cabriolet** die studenten van de opleiding Automotive van Hogeschool Rotterdam bouwden. Stap in en rijd mee.
- **Test je zeebenen** op de revolutionaire Ampelmann-platform dat je veilig laat oversteken op een offshore-constructie, op de RDM-kade.

WIN EEN VIP-VAARTOCHT

De Havenkrant geeft 2 x 4 kaarten weg voor een rondvaart op de Nieuwe Maze, het directievaartuig waarop het Havenbedrijf belangrijke gasten ontvangt. Op za 3 sept vanaf 12:15 uur (vertrek: Hotel New York, duur: 1,5 uur), voor de optimale Wereldhavendagen-beleving. Stuur uiterlijk do 1 sept een e-mail met naam en contactgegevens naar havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. WHD.

reld
aven
agen
rterdam

(vandaag)
le slimste haven.
mmaonderdelen.
zie hoe
route kunnen
samen met een
Meet the Internet
workshop 'Little
logie. ● Maak
ntvang je het
innovatieve
ve, elektrische
geschool
en stap op het
appen van een
e.

WERELDHAVENDAGEN *kinderpagina*

BRANDJE *blussen*

De hulpdiensten staan altijd op scherp – je weet nooit wanneer er een ramp gebeurt. Op het Veiligheidsplein naast het World Port Center op de Wilhelminakade kun je ze allemaal aan het werk zien. Zoals ambulancebroeders die met hun doortastende optreden levens redden, de politie die de boel in goede banen leidt. En de brandweer die elke vlammenzee bedwingt. Blus hier zelf een brandje bij de Jeugdbrandweer. Spaar alle stempels in het hulpverlenerspaspoort dat je hier kunt ophalen, een echt verzamelstuk.

Maak je eigen **SELFIE** haven

Laat aan al je vrienden en vriendinnen weten dat je op de Wereldhavendagen was. Niet met een gewone selfie, maar met een hippe animatie. Die laat je maken bij de stand van het Havenbedrijf Rotterdam op de Wilhelminapier. De computer maakt een flitsende animatie van jou in de haven. Leuk om te delen via social media. 👍👀👉

BIJNAMEN

Weet jij hoe de Hef en de Koopgoot eigenlijk heten? Soms wordt een bijnaam zo vaak gebruikt dat de 'echte' naam in de vergetelheid raakt. Alleen je opa of oma kent hem nog. En stadsgids Herco Kruik, die ze allemaal verzamelt: zijn 'bijnamencollectie' omvat nu zo'n 1500 dingen, plekken en mensen. Hij deelt ze graag met jou tijdens presentaties op zaterdag om 10.00 en 14.00 uur. Of loop mee met de Rotterdamse Bijnamen Wandeltour op de Wereldhavendagen. Zodat jij straks ook weet hoe de Hef en de Koopgoot echt heten.

WERELDHAVENDAGEN.NL

← Wat bedoelen Rotterdammers met 'De Zwaan'?

Robot-haai jaagt op plastic

Ontmoet de 'Waste Shark', een varende drone zo groot als een auto die wel 500 kilo plastic lust.

Vier van deze hongerige jongens ruimen het komende halfjaar zwerfvuil op in de Rotterdamse havenbekkens. Tijdens de Wereldhavendagen demonstreert één zo'n 'haai' in de Rijnhaven wat hij allemaal kan. Maar wat moet je met al dat plastic afval? Over die vraag gaat het ook in het Drijvend Paviljoen in de Rijnhaven. Hier maak je jouw eigen bootje van plastic afval, *pimpt*

een kunstenaar materiaal dat hij uit het water heeft gevestigd. Je komt alles te weten over een nieuw park dat op afval drijft. Nou ja, op bouwstenen van gerecycled afval. Dat 'recycled park' komt naast de drijvende bollen in de Rijnhaven te liggen. Het wordt zo'n 150 vierkante meter oftewel 1,5 klaslokaal groot. Be-

kijk de presentatie tijdens de Wereldhavendagen, elke dag om 12:00 en 15:00 uur. En ben jij net zo'n goede plasticjager als de Waste Shark? Bewijs dat dan maar bij de stand van het Havenbedrijf Rotterdam op de Wilhelminapier. Vis plastic uit het water en maak kans op een mooie prijs.

Drijvend paviljoen, Rijnhaven en stand van het Havenbedrijf, Wilhelminapier (10-18 uur) WERELDHAVENDAGEN.NL

draag het

DE HAVENMEESTER

Hoe schoon zijn de schepen van de Havenmeester?

De kapiteins op onze geel-blauwe schepen (patrouillevaartuigen heten die bij ons) varen zo zuinig mogelijk. En kapiteins mag ik eigenlijk niet zeggen, ze heten scheepvaartmeesters. De scheepvaartmeesters laten de patrouillevaartuigen alleen snel varen wanneer er bijvoorbeeld een brand is op een schip of iemand in het water is gevallen. Want snel varen kost veel brandstof. En wanneer het vaartuig aan de kade ligt, gaan de dieselmotoren uit. Dieselmotoren maken herrie en daar komen stofjes uit die niet zo goed zijn voor onze gezondheid. Daarom staan er op de kades in de haven kasten waar we met kabels elektriciteit uit halen. Eigenlijk zijn het grote stopcontacten, maar we noemen dit walstroom. We zijn nu zelfs een vaartuig aan het bouwen dat ook elektrisch kan varen. Dit heet een 'hybride' schip. En zo werken we iedere dag samen aan een schonere haven.

Heb jij een vraag voor de Havenmeester?

Mail naar: havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. Havenmeester

MATADOR & MATADOR 2

Bouwjaar
1970 en 1976

Hefvermogen
400 ton

Lengte schip
45 meter

Hoogte
55 meter

Volledig gestrekte kraan (platliggend)
100 meter

Accommodatie
5 bemanningsleden

MATADOR 3

Bouwjaar
2002

Hefvermogen
1800 ton

Lengte schip
72 meter

Hoogte
96 meter

Volledig gestrekte kraan (platliggend)
165 meter

Accommodatie
8 bemanningsleden

FOTO: BONN & MEES

FOTO: DAVID ROZING

moest worden gecreëerd. Het resultaat was scheepswerf Bonn & Mees, geeft Peter een geschiedenislesje. Eveneens samen met Mees zette zijn overgrootvader Jan Leenheer de Maatschappij Drijvende Bokken op. 'Toen de scheepswerf in 1931 zijn poorten moest sluiten, zette Pieter Leenheer – mijn opa dus – de bokkenactiviteiten voort onder de naam van Bonn & Mees.' Zie daar de geschiedenis van deze hijspecialist in een notendop. 'En een familiebedrijf zijn we nog steeds', zegt Peter. 'Dat geldt voor mij, maar ook voor een aantal van onze veertig medewerkers. Vaders, ooms, zoons: sommige families zijn al meerdere generaties in dienst.'

ERASMUSBRUG

Hijzen kunnen ze, de drie Matadors. Als er een brug op zijn plek moet worden gehangen, dan is Bonn & Mees present. Zoals indertijd de Erasmusbrug. 'Misschien wel de meest in het oog springende klus die we ooit hebben gedaan', zegt Peter. Ook het verwijderen en terugplaatsen van het brugdeel van de Hef was opvallend. 'Maar meestal werken wij buiten het zicht van het grote publiek', zegt Peter. 'We doen bijvoorbeeld veel voor scheepsbouwers: we tillen dan secties van een schip – die vaak op verschillende werven zijn gemaakt – op de helling, zodat ze aan elkaar kunnen worden gelast. Of we verwisselen de loodswaare laadarmen van olietankers. Ook helpen we bij het laden en lossen van grote onderdelen voor energiecentrales en de zware industrie. Denk aan gigantische generatoren, turbines of transformatoren.' Een groei-markt voor Bonn & Mees is het ontmantelen van offshore-materieel. Peter: 'Niet die grote platformen. Daar heb je een gigant als de Pioneering Spirit van Allseas voor nodig. Maar de Noordzee is ook bezaaid met honderden tankstationnetjes en andere satellieten van de grote olieplatformen. Die bereiken het einde van hun levensduur en moeten naar de kade worden gebracht.'

MILLIMETERWERK

De meeste klussen die Bonn & Mees aanpakt, zijn in een dag gepiept. 'De haven van Rotterdam is ons voornaamste werkgebied.' Maar soms zijn de bokken langer van huis. 'Bijvoorbeeld bij zo'n klus op de Noordzee. Of we varen naar Bremerhaven.' Voor die uitstapjes zijn de bokken aan boord van alle gemakken voorzien. Een huis-kamer, keuken en aparte slaapkamers voor de vijf tot acht bemanningsleden: een schipper, machinist en enkele hulpschippers. Van vitaal belang is dat iedereen aan boord goed op elkaar is ingespeeld. 'Communicatie is alles in dit vak', zegt Peter. 'Soms is het millimeterwerk. En een ongeluk zit in een klein hoekje.' Gelukkig heeft Bonn & Mees in dat opzicht een schoon blazoen. 'En we doen er alles aan om dat zo te houden.' Dat zit hem niet alleen in de uitvoering, maar ook in de voorbereiding. 'Alles wordt op de computer tot in detail uitgewerkt, doorgerekend en gesimuleerd. Ook werken we met *what if*-scenario's. Stel, dit gaat mis, hoe lossen we het dan op? Wat dat betreft laten we echt niets aan het toeval over.' Ondertussen knarsen en piepen op de Matador 2 en 3 de staaldraden die op spanning komen. De kranen staan in positie. Een van de schuiven van de Hartelkering staat op het punt van *lift off*. Peter glimt. 'Mooi hè.'

BONN-MEES.NL

Krachtpatzers

De Erasmusbrug hingen ze op zijn plek, net als de Hef. En ook de sluisdeuren van de Maeslantkering vormen geen probleem voor de drijvende kranen ('bokken') van familiebedrijf Bonn & Mees. Maak kennis met de mannetjesputters van de Rotterdamse haven.

De vloot van hijspecialist Bonn & Mees bestaat uit maar drie vaartuigen. Maar wat voor een vaartuigen. Zie ze daar liggen in de Hollandsche IJssel, voor de werf van metaalbouwer Hollandia: de Matador 2 en 3. De oudste van het stel, de Matador, is elders in de haven aan het werk. Met hun katrollen, lieren en grijsblauw geblokte kraanarmen zien ze er niet alleen indrukwekkend uit, hun prestaties zijn dat ook. De Matador 2 tilt 400 ton, zijn jongere zusje Matador 3 zelfs 1800 ton. Waren het gewichtheffers, dan deden

ze mee in de Olympische klasse. *Lift power* is dan ook een eerste vereiste voor de klus die vandaag op het programma staat: de twee 'schuiven' van de Hartelkering van de kade op een ponton hijsen. De schuiven van elk 650 ton schoon aan de haak kregen bij Hollandia een opknappbeurt. Nu worden ze weer teruggevaren naar hun plek van bestemming in het Hartelkanaal bij Spijkenisse.

HAVENMANNETJE

'Mooi hè', zegt Peter Leenheer, eigenaar van Bonn & Mees, terwijl de oversized

D-sluitingen – bekend bij iedereen die wel eens vaart – en kettingen in gereedheid worden gebracht voor de hijsoperatie. Hij behoort tot de vierde generatie Leenheer die het bedrijf bestiert. 'We zitten al honderd jaar als familie in de zaak', heeft hij zojuist op het kantoor in de Waalhaven becijferd. De oorsprong van het bedrijf gaat zelfs nog verder terug: tot 1888. 'Bonn was een Duits havenmanneltje met wilde havenideeën maar geen geld. Mees was een telg van de bekende Rotterdamse bankiersfamilie voor wie een baantje

KOM KIJKEN

Bonn & Mees is met een van haar drijvende bokken aanwezig op de Wereldhavendagen. Een unieke kans om zo'n indrukwekkend vaartuig van nabij te bekijken. Check: **WERELDHAVENDAGEN.NL**

100%

HAVENSTAD

Wijkagent Myrna Sepers geeft tips voor uitgaan in haar havenstad.

Tip

WHD

Plezier op de pier

'De overleggen over de Wereldhavendagen starten elk jaar al in maart. Er komt veel bij kijken. Dit is het enige grote evenement waarbij er zoveel mensen op de pier komen. Tijdens de Wereldhavendagen zie je alles voorbij komen: van opa's met kleinkinderen tot fanatieke scheepsspoters. De Wereldhavendagen zijn hartstikke leuk voor kinderen. Dit jaar organiseert de brandweer een Veiligheidsplein op de parkeerplaats tussen het World Port Center en de Cruiseterminal. De politie sluit daarbij aan. We geven ook demonstraties. Ook al is het voor mij werk, ik geniet er zelf ook volop van.' WERELDHAVENDAGEN.NL

Tip

CRUISE-SCHIP

'Rotterdamers'

'Het ms Rotterdam is vaak bij de Wilhelminapier te vinden. Wanneer dit cruiseschip wegvaart, is het heel leuk om op de kop van Katendrecht te gaan staan, bij het ss Rotterdam. Daar sta je precies tussen het ss en het ms Rotterdam in. Die twee schepen toeteren ook altijd naar elkaar: het één is een oud stoomschip, het ander een motorschip. Je kunt op internet vinden wanneer het ms Rotterdam hier ligt, meestal op zaterdag. Daarna kun je op het ss Rotterdam gratis even rondkijken.' CRUISEPORTROTTERDAM.COM

Tip

PICK-NICKEN

Ligstoelen

'Op de kop van de Wilhelminapier staan in de zomer ligstoelen. Ze worden door Hotel New York neergezet, maar iedereen mag ze gebruiken. Neem je picknickmand mee en geniet van wat er voorbijkomt op het water. Je mag een rosétje meenemen, alcohol is op deze locatie toegestaan.' WILHELMINAPIER.NL

'De pier verandert continu'

Met haar blonde krullen en politie-scooter is wijkagent Myrna Sepers haast niet te missen op 'haar' Wilhelminapier. Maar de officiële politiepet? Die draagt ze bijna nooit: 'Het waait veel te hard op de pier!' In oktober staat de wijk vijf jaar onder Myrna's toezicht. 'Het verandert hier continu. Toen ik begon was het gebouw New Orleans net af en moest De Rotterdam nog worden gebouwd.' De wijkagent houdt het liever verborgen, maar aan haar accent is te horen dat ze in Amsterdam is opgegroeid. 'Ik ben hier dertien jaar geleden naartoe gekomen voor de liefde', lacht ze. 'Nu ben ik in Amsterdam een kakkerlak en hier roepen ze dat ik een 020'er ben. Ik kan erom lachen. Het heeft me nooit problemen opgeleverd, zelfs niet toen ik in de echte Feyenoordstraten van Vreewijk werkte.' Myrna werkt al bijna 25 jaar als agent. Anders

dan in haar vorige wijken liggen de uitdagingen op de Wilhelminapier vooral op het vlak van het verkeer. En dan gaat het niet alleen om verkeersdeelnemers die zich aan de regels moeten houden, maar ook om omleidingen bij evenementen of de aankomst van een cruiseschip. 'De schepen hebben veel invloed op de pier.' Zo zorgde het grootste cruiseschip ter wereld, The Harmony of the Seas, in mei voor veel bekijks: 'Iedereen wilde foto's maken – ik ook natuurlijk. De hele pier en Erasmusbrug stonden vol met mensen.' Steeds meer cruiseschepen doen Rotterdam aan, weet Myrna: 'De bijbehorende drukte rondom de Cruiseterminal proberen we steeds beter te regelen. Er wonen en werken veel mensen op de pier, dat verkeer gaat ook gewoon door.' De terminal en de schepen leveren Myrna ook veel werkplezier op. 'Al die passagiers op de cruiseschepen vormen toch een uitbreiding van mijn wijk.'

HAVEN IN BEELD *Reddingswerk op zee* **Win**

Liever jij dan ik. Zoiets zullen veel toeschouwers denken bij het zien van iemand die onder een helikopter bungelt. Het is elk jaar weer een spectaculair onderdeel op de Wereldhavendagen: een demonstratie van het reddingswerk op zee, waarbij de helikopter en reddingboot van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM) intensief samenwerken.

FOTO: MARIO BENTMEESTER

Win tijdens de Wereldhavendagen één van de 25 vaartochten aan boord van de reddingboot KNRM. Geef antwoord op de volgende vraag:

Hoeveel reddingstations heeft de KNRM?

Stuur het antwoord vóór 1 september naar promotie@wereldhavendagen.nl o.v.v. 'Reddingboot KNRM'.

Vergeet hierbij niet je naam, e-mailadres en telefoonnummer te vermelden.

Oplossing prijsvraag Havenkrant 30

Onze vraag: in welk deel van de haven staan de giraffen op deze fotomontage uit het boek 'Wild Wild Rotterdam' van Bart van Damme en Ina Zwols. Wie goed naar de achtergrond kijkt, weet het antwoord: de Maasvlakte. De winnaars hebben het fotoboek inmiddels ontvangen.

Minder stankoverlast van grote industrie

- » Rijnmonders maken minder melding van 'geurtjes'
- » Innovaties bij bedrijven en inspecties werpen hun vruchten af

Milieudienst Rijnmond (DCMR) ontving vorig jaar 4238 geurmeldingen. In 2014 waren dat er nog 5451; een daling van 22 procent voor het hele Rijnmondgebied. 'Die vermindering komt vooral doordat de grote industrie minder geur veroorzaakt', legt Martin Schellingerhout uit, hoofd meldkamer van de DCMR. 'Bedrijven veroorzaken tegenwoordig 34 procent van de geurmeldingen, terwijl dit in 2013 nog 55 procent was.' Die daling komt door innovaties bij bedrijven zelf, waardoor ze op tijd kun-

nen ingrijpen wanneer stankoverlast dreigt. En zeker ook door inspecties bij bedrijven die veel geur veroorzaken. Elk bedrijf dat veel hinder veroorzaakt, wordt gecontroleerd. In de haven staan bovendien innovatieve instrumenten, zoals *e-noses*. Deze elektronische neuzen signaleren vroegtijdig veranderingen in de lucht-samenstelling, waardoor de uitstoot van gassen met en zonder geur snel wordt achterhaald. Over het algemeen nog vóórdat omwonenden er last van hebben. Het totale aantal meldingen dat de DCMR vorig jaar ontving, ligt op ruim 23 duizend. Dat waren niet alleen meldingen van stankoverlast, een groot deel ging ook over geluidsoverlast: ruim tienduizend meldingen. Over vliegtuiglawaai werd in 2015

minder geklaagd dan het jaar ervoor; het aantal overige geluidsmeldingen bleef vrijwel gelijk, een krappe elf duizend. Lees online het volledige verslag over de milieumeldingen in 2015:

TINYURL.COM/MILIEUMELDINGEN

#SPOTDEDCMR

Ziet u de DCMR-auto in het Rijnmondgebied? Plaats een foto met het kenteken zichtbaar en onder vermelding van #SpotdeDCMR op Twitter, Facebook of Instagram.

De DCMR laat dan weten wat de DCMR-collega daar deed. Onder de inzenders verloot de DCMR maandelijks een lunch voor twee. DCMR.NL

WERKEN BIJ DCMR? KIJK VOOR VACATURES OP: DCMR.NL

Carrière in de haven

Ruim 1200 bedrijven zijn actief in de haven, met ruim 180.000 arbeidsplaatsen. Veel havenwerkers gaan de komende jaren met pensioen. Zo ontstaan jaarlijks ruim 2000 vacatures. Er zijn in de periode 2016-2030 zo'n 6000 extra werknemers nodig, vooral met een technische of logistieke opleiding. Werken in de haven betekent allang geen vieze handen meer, maar een baan met toekomstperspectief en doorgroei mogelijkheden.

Kijk voor vacatures op: talent-gezocht.nl, watertalent.nl, maritiemevacaturebank.nl, portofrotterdam.com/vacatures, rotterdamportinfo.com

HANDEN UIT DE MOUWEN *voor een opgeruimde haven*

Rotzooi in de haven? Frans komt in actie!

Frans Kleijn (64) houdt de Rotterdamse haven netjes. De asset manager van het Havenbedrijf Rotterdam zorgt dat meldingen over wegen, groen en openbare verlichting snel op de juiste plek terechtkomen.

De gemeente beheert de openbare ruimte in de stad, in de haven is het Havenbedrijf aan zet. 'Er rijden continu inspecteurs rond', vertelt Frans. 'Maar de haven is groot en zij zien niet alles. Een tak kan afbreken als zij zich net hebben omgedraaid.' Dus zijn de alerte blikken van bezoekers en havengebruikers meer dan welkom. Zie je iets in de haven dat niet in de haak is - zwerfvuil, een gat in de weg, noem maar op - dan kun je dat rechtstreeks melden bij het Havenbedrijf. Via de e-mail (klachtenbuitenruimte@portofrotterdam.com) of de BuitenBeter-app. 'We ontvangen steeds meer meldingen via de app', zegt Frans. 'Mensen maken een foto van wat er mis is en geven de locatie door. Ik ken het havengebied op mijn duimpje. Zelfs als er een foto binnenkomt met de verkeerde straatnaam

erbij, weet ik te achterhalen waar die is gemaakt.' Het is Frans' taak om de melding te beoordelen en vervolgens de juiste aannemer in te schakelen. Ook probeert hij de oorzaak te achterhalen, om problemen in de toekomst te voorkomen. Gemiddeld komen er zo'n veertig meldingen per week binnen. Frans: 'In de winter gaat het vooral om gladheid en lantaarnpalen die niet branden. In de zomer om zwerfvuil of wateroverlast. We streven ernaar om de melding binnen 48 uur af te handelen. Alleen verlichting kan langer duren. Er moet vaak een hoogwerker aan te pas komen, en daar is een vergunning voor nodig. Dat kost tijd.' Ook buiten kantooruren kijkt hij met een kritische blik. 'Ik let altijd op verkeersborden, het gras, of afwijkende zaken. Noem het maar beroepsdeformatie.'

PROBLEMEN MELDEN VIA DE BUITENBETER-APP

Zie je een kapotte lantaarnpaal in de haven, zwerfvuil of gat in de weg? Geef het door via de BuitenBeter-app op je smart-

phone, inclusief foto en locatie. De melding komt automatisch terecht bij de juiste partij: het Havenbedrijf Rotterdam of de gemeente Rotterdam. WWW.BUITENBETER.NL

AGENDA

SEPTEMBER

NACHT VAN DE KAAP

Katendrecht gaat voor één nacht terug in de tijd en wordt weer zeemanskwartier 'De Kaap'. Feest mee op 3 september tijdens dit muziekfestival in Theater Walhalla, op het Rijnhavenbrugplein en het Deliplein. Kaarten via de website € 17,50 p.p. (aan de deur € 25 p.p.) denachtvandeKaap.nl

do 8 t/m zo 11 sept staat de veelzijdige Russische componist Sergej Prokofjev centraal in de Doelen tijdens het Gergiev Festival, waarvan Havenbedrijf Rotterdam hoofdsponsor is. Met drie verschillende symfonieorkesten en diverse top-solisten. gergiefestival.nl

Gratis

GAMES EN PROEFJES

Bestuur een politieboot of kruip in de huid van een procesoperator bij een raffinaderij. Speel spannende games en doe slimme proefjes in het chemielab. Bij EIC Mainport Rotterdam in Rozenburg (bereikbaar met de Waterbus) ervaar je zelf hoe het is om in de haven te werken tijdens de Wereldhavendagen. Kijk op: eic-mainport.nl

SHANTYFESTIVAL

Gratis Veertig koren zingen drie dagen lang werklieiders uit de oude zeilvaart tijdens het Internationaal Shantyfestival Rotterdam. Kijk en luister mee in de Wijnhaven, Oude Haven en de Leuvehaven op 2, 3 en 4 sept. shantyfestivalrotterdam.nl

GERGIEV FESTIVAL

Filmmuziek, symfonieën en balletmuziek schreef hij. Maar ook pianoconcerten, kamermuziek en muzikale sprookjes. Van

PROEFSLUITING EUROPOORTKERING

De Maeslant- en Hartelkering, samen de Europoortkering genoemd, komen 17 september in beweging. Dan is het tijd voor de jaarlijkse proefsluiting, een oefening voor het stormseizoen dat op 1 oktober begint. De Maeslantkering sluit naar verwachting vanaf 15:00 uur. Beste uitzicht: vanaf de heuvel naast het Keringhuis, waar 's ochtends een gevarieerd programma voor jong en oud wordt aangeboden. Kijk op: keringhuis.nl

Gratis

AUTOMATISCHE TERMINAL VOOR DUMMIES

Hoe werkt al die ICT onder en boven de grond op de modernste containerterminals ter wereld en wat levert het op? Het wordt 24 september uitgelegd op Playmobil-niveau in FutureLand. Niet voor nerds dus! Reserveren via: futureland.nl

OKTOBER

HARBOUR RUN

Een parcours van tien kilometer met obstakels dwars door de Rotterdamse haven. Ren mee over de kades, langs de schepen, kranen en containers. Normaal gesproken zijn deze terreinen niet toegankelijk, op zondag 9 oktober wel voor Harbour-runners. Start 13:00 uur bij

RDM Rotterdam. Deelname vanaf 18 jaar (kosten €37,50). Schrijf je snel in. harbourrun.nl

Gesponsord door: Havenbedrijf Rotterdam

Lees de Havenkrant online!

Op je tablet de Havenkrant (her-)lezen? Artikelen delen op social media, makkelijk linkjes volgen en direct filmpjes bekijken? Ga naar: PORTOFROTTERDAM.COM/HAVENKRANT

Deze krant is verrijkt met Layar. Dit is aangeduid met bovenstaand icoon. Het betekent dat een artikel extra media bevat die zijn te bekijken met de Layar-app op je smartphone.

Stap 1

Download de gratis Layar-app voor Android of iPhone.

Stap 2

Open Layar bij artikelen met het Layar-logo, houd de smartphone boven de pagina en druk op 'tap to view'.

Stap 3

Kijk, luister en lees meer dan in de Havenkrant alleen.

Varende drones

Drones rukken op in de haven. Niet alleen vliegend, maar ook varend. Zo inspecteert AquaSmartXL pieren, bruggen en andere waterbouwwerken met 'aquatic drones'. Hoe dat werkt, kun je zelf ervaren tijdens de Wereldhavendagen. Met een 3D-bril op je neus zie je hetzelfde als de varende drones vanaf het water. AquaSmartXL vind je tijdens de Wereldhavendagen in een pop-up container nabij het Maritiem Museum. WERELDHAVENDAGEN.NL

Win een Smart Port Tour

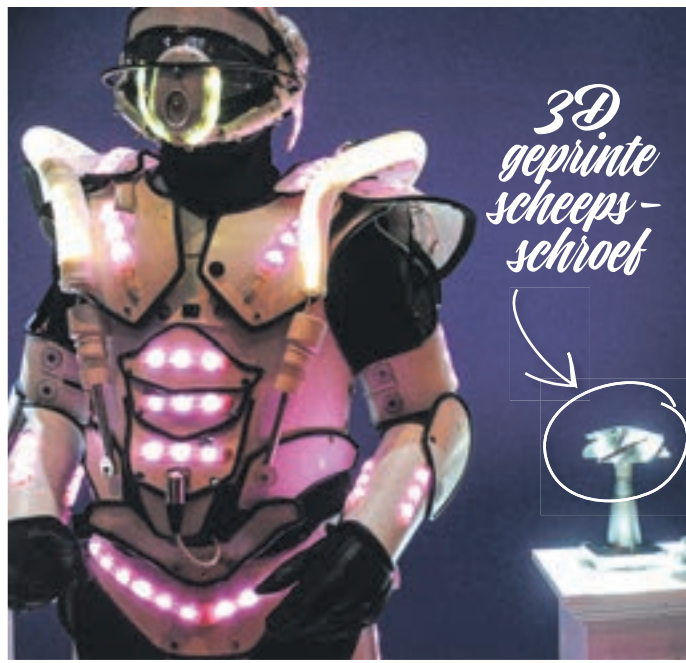
Drones kun je tijdens de Wereldhavendagen ook zien bij RDM. Plus nog heel veel andere innovaties waarmee Rotterdam wil uitgroeien tot de slimste haven (zie ook p. 6-7). Je hoort er alles over tijdens de Smart Port Tour op za 3 sept, een rondleiding waarvoor het Havenbedrijf Rotterdam vier kaarten verloot. **Stuur uiterlijk do 1 sept een e-mail naar havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. Smart Port Tour.**

FOTO: BAS OZERWINSKI

Ervaar de (haven) toekomst

De maritieme sector zet tijdens de Maritime Week – van 29 oktober tot en met 5 november – de deuren open voor jongeren en het grote publiek. Dat betekent: open dagen, excursies en gastlessen. Het doel: iedereen laten beleven én ervaren hoe leuk het is om in deze sector te leren en te werken. Het thema is 'ervaar de toekomst', dus verwacht veel aandacht voor innovatie en technologische ontwikkelingen. Bekijk het complete programma op: MARITIMEBYHOLLAND.NL

3D geprinte scheepsschroef

FOSSIELEN ZOEKEN

Op strandexcursie met fossielsenpeurder Walter Langendoen. Op het Maasvlaktestrand geeft hij uitleg over het zoeken

naar archeologische en paleontologische schatten. Met het opspuiten van Noordzeebodembodem zand, zijn resten van oeroud leven (uit

de IJstijd) op het Maasvlaktestrand terecht gekomen. Zo 4 en zo 18 sep. en 2 e 16 okt. €7,00 p.p. Boeken via: FUTURELAND.NL

FOTO:

BEZOEKADRES

Havenbedrijf Rotterdam
World Port Center (WPC)
Wilhelminakade 909, 3072 AP Rotterdam
Havennummer 1247

POSTADRES

Afdeling Corporate Communicatie
Postbus 6622, 3002 AP Rotterdam
010-2521010
havenkrant@portofrotterdam.com

HAVENKRANT ONLINE

portofrotterdam.com/havenkrant

COLOFON

De Havenkrant is een uitgave van het Havenbedrijf Rotterdam. De krant wordt vier keer per jaar verspreid onder inwoners van de regio Rijnmond in een oplage van 530.000 exemplaren. Overname van artikelen en beeld uit de Havenkrant is alleen toegestaan na schriftelijke goedkeuring van het Havenbedrijf Rotterdam. De inhoud is met zorg gemaakt. Ondanks de zorgvuldigheid kunnen er onjuistheden in staan. Aan de inhoud van de krant kunnen geen rechten worden ontleend. Meningen in deze krant zijn niet noodzakelijkerwijs de mening van de directie van het Havenbedrijf Rotterdam.

SUGGESTIES?

Mail: havenkrant@portofrotterdam.com
Post: Havenbedrijf Rotterdam, redactie
Havenkrant, Postbus 6622, 3002 AP Rotterdam.

REDACTIE Anouska Hoogendoorn-Lagerwaard (hoofdredacteur), Erik Stenhuis (eindredacteur), Tie Schellekens, Gijs Warmenhoven (Havenbedrijf Rotterdam), Simone den Braber, Maureen Land, Rody van der Pols (Maters & Hermesen Journalistiek)

TEKSTEN Havenbedrijf Rotterdam, Maters & Hermesen Journalistiek

FOTOGRAFIE Majda Attalhaoui, Jiri Buller, Andreas ter Laak, Mieke Meessen, Theo van Pelt, David Rozing, Hollandse Hoogte

COVER Jiri Buller

ILLUSTRATIE Wendy Panders

INFOGRAPHIC Ivo Dzendendoorn

CONCEPT Heino van Benthum en Jeroen Maters (Maters & Hermesen Journalistiek)

BASISONTWERP Jelle Hoogendam (Maters & Hermesen Vormgeving) en Luis Mendo (GOOD Inc.)

ART DIRECTION EN VORMGEVING Jan Peter Hemminga (Maters & Hermesen Vormgeving)

LITHOGRAFIE Mark Boon

DRUK Janssen/Pers Gennep

VERSPREIDING Reclamever spreiding Bouwman, Cultuurkoerier

